

רבינו יוסף קארו זיע"א
 בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
 נפטר עבודתו צאת תבואה
 י"ד ניסן שנת ה'ר"ל ש"ה לפ"ק
 ושם מנוחיו כבוד
 (שם אביו ה' אפרים ז"ל)

רבינו יוסף קארו

האם אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

אורח חיים החדשי
 לימוד שולחן ערוך אורח חיים
 לכל החודש - ח' עמודים ליום
 כל השנה "הלכות" ב"כל יום"
 מובטח לו שהוא "בן עולם הבא"!

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד. כדי שביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ישרות. ולידי דיעת התורה.
 ובהיני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנחלים יאהדוניה"
 על ידי הנעלם בדחילו ורחימו ביהודא שלים בשם כל ישראל.

רבינו משה איסרל"ש זיע"א
 בעל מחבר ספר "דמ"א"
 נפטר עבודתו צאת תבואה
 י"ד ניסן שנת ה'ר"ל ש"ה לפ"ק
 ושם מנוחיו כבוד
 (שם אביו ה' ישראל ז"ל)

רבינו משה איסרל"ש

קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד. כדי שביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ישרות. ולידי דיעת התורה.
 ובהיני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנחלים יאהדוניה"
 על ידי הנעלם בדחילו ורחימו ביהודא שלים בשם כל ישראל.

כ"א לחודש

המשך הלכות פסח, סימן תמח – זין חמץ
שעבר עליו הפסח

ה. חמץ שנמצא בבית ישראל אחר הפסח אסור אף על פי שביטלו:

- ו. אסור להאכיל חמצו בפסח אפילו לבהמת אחרים או של הפקר;
- ז. אסור ליתן בהמתו לנכרי להאכילה בימי הפסח אם הוא יודע שמאכיל אותה פסולת שעורים שהוא חמץ;

סימן תמט – דין חמץ שנמצא בחנות ישראל, והפועלים אינם יהודים, או בהיפוך, ובו סעיף אחד

א. חנות של ישראל ומלאי (פירוש הסחורה וכלי החנות) של ישראל ופועלים הנכנסים לשם נכרים חמץ שנמצא שם אחר הפסח אסור בהנאה חנות של נכרי ומלאי של נכרי ופועלים הנכנסים לשם ישראל חמץ שנמצא שם מותר אפילו באכילה כך היא גירסת רש"י ורבינו האי אבל רבינו חננאל גורס בהיפך:

סימן תנ – דין ישראל ואינו יהודי שיש להם שותפות, ובו ז' סעיפים

א. ישראל שלוח ככר מחבירו קודם הפסח צריך לפורעו אחר הפסח ויש בו משום גזל אם אינו פורעו:

ב. ישראל שמקבל מנכרי ברבית ככרות בכל שבוע יאמר לו קודם פסח שיתן לו בשבוע של פסח קמח או מעות וכיון שהתנה עמו כך אף על פי שאחר הפסח נותן לו ככרות חמץ חליפי הקמח והמעות הן ושרי:

ג. ישראל ונכרי שיש להם תנור בשותפות אומר לנכרי קודם פסח טול אתה של פסח ואני אטול אחר כך:

ד. ישראל שהיה לו תנור ואפו בו נכרים חמץ בפסח אפילו מעות אסור לקבל בשכרו דהוה ליה משתכר באיסורי הנאה ואם קבל כבר המעות מותר ליהנות מהם:

ה. (ו) יש מי שמתיר להשכיר תנורו לנכרי על מנת שיאפה בו מצה ואם יאפה בו חמץ אין זקוק לו. הגה: וכן מותר להשכיר לו בית לדור בו ואף על פי שמכניס בו אחר כך חמץ שרי (אגור):

ו. מותר לומר לעבד בפסח הילך דינר זה וקנה ואכול אף על פי שיודע שיקנה חמץ אבל לא יאמר לו צא ואכול ואני פורע ויש מתירים גם בזה אלא אם כן הקדים דינר או שנשא ונתן ביד. הגה: ואסור לקנות חמץ לנכרי בפסח אפילו במעותיו של נכרי (ריב"ש סימן מ"א):

ז. אסור להשכיר כלי לנכרי בפסח כדי שיבשל בו חמץ אבל משכיר לו חמור להביא עליו חמץ. הגה: ויש מתירים להחם חמץ בכלי חמץ ולרחוץ בהם וכן שאר צרכי הנאה בכלי חמץ וכן הוא המנהג (תוספות פרק אין מעמידן ומרדכי פרק כל שעה):

סימן תנא – דיני הגעלת כלים, ובו כ"ז סעיפים

א. קדרות של חרס שנשתמש בהם חמץ כל השנה אפילו אותם שעושים בהם דייסא ומיני קמחים משפשפן היטב בענין שלא יהא חמץ ניכר בהם ומותר להשהותן לאחר הפסח להשתמש בהם בין במינו בין שלא במינו ומצניען בפסח במקום צנוע שאינו רגיל לילך שם כדי שלא יבא להשתמש בהם בפסח וטוב לסגורם בחדר ולהצניע המפתח אבל היסק שיסיקם באש אינו מועיל להם ולא לשום כלי חרס שנשתמש בהם חמץ

אפילו שלא על ידי האור אלא שעירה לתוכו ורתחין. הגה: ויש אוסרים אפילו בכלי שני (המגיד פרק ה.). ואפילו אם ימלאום גחלים דחיישינן דלמא חייס עלייהו שמא פקעי (פירוש שמא יתבקעו) ולא עביד להו הסקה מעליא ומיהו אם החזירן לכבשן שמצרפין בו כלי חרס חדשים מותר דכיון שמכניסן להיסק גדול כזה ודאי לא חייס עלייהו דימלא פקעי אבל לתנורים שלנו לא. הגה: כל כלי הצריך ליבון או הגעלה אסור להשתמש בו אפילו צונן בלא הכשר (מרדכי ריש פרק כל שעה) ועיין ביורה דעה סימן קכ"א:

ב. כוביא שהוא כלי שעושי מלבנים ועפר ואופים ומטגנין בו וכן תנור קטן שקורין פידיל"א הסיקו מבחוץ אסור לאפות בו בפסח דאין חמץ שבו נפלט בכך ואם מלאו גחלים מבפנים שרי:

ג. סכינים מגעילן בכלי ראשון ומותרין וכלי ראשון נקרא שהרתיחו בו מים על האש אפילו אינו עתה על האש רק שעודנו רותח וקודם ההגעלה צריך לשופם יפה במשחזות או ברחיים להעביר כל הלודה שבהם קודם הכשרה הילכך אם יש בו גומות ואינו יכול לנקותו יפה אין מועיל לו הגעלה (פירוש הפלטה שהכלים פולטים האיסור שבהם והוא מלשון שורו עבר ולא יגעיל) לבד וצריך ליבון במקום הגומות. הגה: והנדן של סכינים אין לה תקנה בהגעלה ואסור להכניס בה הסכין בפסח (מהרי"ל):

ד. כלים שמשתמשים בהם על ידי האור כגון שפודים ואסכלאות וכיוצא בהם צריכים ליבון והליבון הוא עד שיהו נצוצות ניתזין מהם. הגה: ויש מקילין אם נתלבן כל כך שקש נשרף עליו מבחוץ (מרדכי סוף פרק ז' והגהות מיימוני פרק י"ו מהלכות

הנה מובא פאן ספר שולחן ערוך אורח חיים מחולק לכל החודש. שמננה עמודים ליום. כך נמור כל אורח חיים מדי חודש בחדשו. וזוכה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם בכתבי פנסיות ובכתבי מדרשות. ובשמחות. ולכל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השקפה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים מובטח לו שהוא "בן עולם הבא" – עמוד א זוכה לפרנס צדיקים!

מאכלות אסורות). ונוהגין כסברא ראשונה בכל דבר שדינו בליבון אבל דבר שדינו בהגעלה רק שיש בו סדקים או שמחמירין ללבנו סגי בליבון קל כזה. חצובה צריך ליבון (מהרי"ל):

ה. כלים שנשתמש בהם בחמין כפי תשמישן הכשרן אם תשמישן בכלי ראשון כגון כף שמגיסין בו בקדירה צריך להכשירן בכלי ראשון ואם תשמישן בכלי שני הכשרן בכלי שני וכלי שמשתמשים בו בעירו שמערה מכלי ראשון לא סגי ליה בהכשר דכלי שני אלא צריך לערות עליו מכלי ראשון.

הגה: כל הכלים שיש בהן סדקים או גומות או חלודה והוא בתוך הכלי ולא יוכל לנקרן ולנקותן אין להגעילן וצריכין ליבון במקום הסדק והחלודה (רשב"א בתשובה):

ו. כל כלי הולכין בו אחר רוב תשמישו הלכך קערות אף על פי שלפעמים משתמשין בהם בכלי ראשון על האש כיון שרוב תשמישן הוא בעירו שמערה עליהם בכלי ראשון כך הוא הכשרן. הגה: ויש מחמירין להגעיל הקערות בכלי ראשון (טור בשם אבי העזרי ומרדכי פרק כל שעה ותוספות סוף מסכת ע"ז) וכן הוא המנהג. וכן בכל דבר שיש לחוש שמא נשתמש בו בכלי ראשון כגון כפות וכדומה לזה (הגהות מיימוני פרק ה' ואגור). ויש מחמירין להגעיל כל כלי שתייה אף על פי שתשמישן בצונן משום שלפעמים משתמשין בהם בחמין (רבינו ירוחם) וכן הוא המנהג להגעילן ובדיעבד סגי להו בשטיפה וקערות גדולות שלא יוכל להכניס תוך כלי ראשון יתן להכניס תוך כלי ראשון יתן עליהם תבן מלובן אבן מלובן ויערה עליהם רותחין מכלי ראשון והוי ככלי ראשון וכן כל כיוצא בזה ויעביר האבן על כל הכלי שאז מגעיל כולו (מרדכי פרק כל שעה והגהות מיימוני פרק ה' ואגור ואיסור והיתר כלל נ"ח):

ז. יש מי שאומר דכפות אין העשויות מקרן אין להם תקנה בהגעלה דכיון שמתקלקלין במים חמים חיישינן דילמא חיים עלייהו:

ח. אחד כלי עץ ואחד כלי אבן ואחד כלי מתכת דינם להכשירם בהגעלה. הגה: וכן כלי עצם צריכים הגעלה (מרדכי פרק כל שעה):

ט. המגעיל קודם שעה חמישית יכול להגעיל ביחד כלי ראשון וכלי שני וכלים שבלעו דבר מועט ואינו חושש (גם כן אם מגעיל מקצת הכלי שני פעמים) (דברי עצמו):

י. סלים שמולחים בהם הבשר יש מצריכין להם הגעלה ויש מי שחולק ונראין דבריו (וטוב להגעילן או לקנות חדשים):

יא. מחבת שמטנגנין (פירוש שיוצקין בה שמן לאפות) בה מותרת בהגעלה ואם היא ארוכה משים חציה והופך עוד ומשים חציה האחר ואם היא ארוכה ביותר מלבנה באמצע. ויש מחמירין ללבן המחבת (טור יורה דעה בשם רבינו יואל ותשובת רשב"א וטור בשם רש"י ורבינו תם) (ובליבון כל דהו שקש נשרף עליו מבחוץ סגי ליה) (דברי עצמו) ונוהגין ללבנו לכתחלה מיהו סגי ליה בהגעלה אם אין בו גומות (מהרי"ל):

יב. כל הכלים צריך להגעיל ידותיהם כמותן. הגה: מיהו אם לא הגעילו הידות אין לאסור בדיעבד ואפילו לכתחלה יכול להגעילו על ידי עירו שמערה עליהן (איסור והיתר הארוך כלל ע"א):

יג. כלי שיש בו טלאי אם קדם הטלאי לבליעת האיסור אין צריך להסירו דכבולעו כך פולטו ואם קדמה בליעת האיסור לטלאי צריך להסיר להסיר הטלאי קודם הגעלה או ישים גחלים על מקום הטלאי עד שישרף גוף האיסור אם ישנו ואחר כך מגעיל כל ואחר כך מגעיל כל הכלי ואם הוא של עץ אין לו תקנה אלא אם כן ירחיב הסדק כל כך שיוכל להוציא משם מה שבתוכו. הגה: אלא אם כן ירחיק הסדק כל כך שיוכל להוציא משם מה רשם שבתוכו. הגה: רשם שעושים האומנים בתוך כלים מותר להגעילן מאחר להגעילו מאחר שנעשה מחדש וינקרם היטב (איסור והיתר והגהות):

יד. כסוי של ברזל שמכסים בו הקדירה צריך הגעלה כיון שמזיע בכל שעה מחום הקדירה ואם נתנהו בפסח על הקדירה בלא הגעלה כל התבשיל אסור שזיעת הכסוי מתערב בתבשיל:

טו. כסוי של ברזל שמשמימים אותו שמשמימן אותו על החררה כשנאפית על כשנאפת על הכירה צריך ליבון:

טז. מדוכה מותרת בהגעלה ואם היא גדולה שאינו יכול להכניסה ביורה משים בה מים רותחים ומכניס רותחין ומכניס בתוכה אבן רותחת ועולה הרתיחה בכל שפתה דכל כהאי גוונא הוי הגעלה דכלי ראשון. הגה: ויש מחמירין ללבן המדוכה (טור יורה דעה בשם רבינו יואל ותשובת רשב"א וטור בשם רש"י ורבינו תם) אך בליבון כל דהו

דהיינו שישרורף עליו קש מבחוץ סגי (דברי עצמו). ונוהגין ללבן לכתחלה מיהו סגי ליה בהגעלה אם אין בו גומות (מהרי"ל) ואם המדוכה של עץ יש לקלפו בכלי אומנות דחיישינן לגומות ולהגעילו אחר כך (הגהות מיימוני פרק ה'):

יז. הדף שעורכים עליו כל השנה וכן עריבה שלשין בה צריכים הגעלה. הגה: ולא מהני בה קילוף בכלי אומנות וכן כל דבר שצריך הגעלה הצריך הגעלה לא מהני ליה קליפה (מהרי"ו). והמנהג שלא להשתמש בפסח בעריבות ודפין שלשין עליהן כל כליהם כל השנה אפילו על ידי הגעלה וכן עיקר (מרדכי פרק כל שעה וכל בו) וכבר נתבאר לעיל סימן תמ"ב סעיף י"א:

יח. הנפה צריך לדקדק בה מאד לנקותה מפתיית החמץ הנדבק בה ונסרך ונדבק בנקבי אריגת הנפה ובעץ שבה וישפשו אותה וישפשו אותה במים יפה יפה והוא הדין לכל שאר כלי הלישה שהשפשוף בהם עיקר גדול. הגה: ונהגו שלא להשתמש בנפה על ידי הגעלה ואין לשנות (מהרי"ל ובית יוסף) וכן בכל כיוצא בזה כגון הכלי שקורין רי"ב אייז"ן או הכיס של רחיים (מהרי"ל) בכלן לא מהני להו הגעלה וכן סלים שמשתמשין בהן חמץ בהם חמץ דינם כנפה אבל שקים ישנים נוהגין בהן היתר על ידי כבוס וצריך להתיר כל התפירות שבהן קודם הכבוס (תרומת הדשן סימן קי"ו):

יט. הרחת שקורים פאל"ה יש אומרים שאין מועיל מועיל לה הגעלה וצריך לקנות חדשה:

כ. השלחנות והתיבות שמצניעים בהם אוכלין כל השנה רגילים כלה שנה רגילים לערות עליהם רותחין לפי שלפעמים נשפך מרק מן הקדירה לתוכן:

כא. חביות של חרס שנתנו בהם שכר שעורים מותרים בהגעלה או בעירו ג' ימים. הגה: והגעלת החבית יעשה והגעלה החביות יעשה בדרך זה ילבן אבנים וישימם בהם ויערה עליהם רותחים מכלי ראשון ויגלגל החבית שיגיע הגעלה לכל מקום (הגהות מיימוני פרק ה'). ובדיעבד אם נתנו בהם יין או דבש בלא הגעלה רק שהדיחן היטב תחלה מותר לשתות ממנו בפסח (מרדכי פרק כל שעה והגהות אשירי פרק ב' דע"א ותרומת הדשן בסימן ר"א):

הנה מובא פאן ספר שו"תן ערוף אורח חיים מחולק לפרק תחודש. שמונה עמודים י"ז. כף יגמור פל אורח חיים מדי חודש בתודש. ויזכה לתיזת "בן עולם הבא". נא לפרקם בנתי פנסיות ובנתי מדגשות. ובשמחות. ויזכה לתפריים וידיים. לזכות את הרבים לתיזת "בן עולם הבא" על ידי לימוד "התקנה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים כ"א לחודש - עמוד ב זוכה לפנים צדיקים!

כב. כל הכלים אפילו של חרס שנשתמש בהם חמץ בצונן מותר להשתמש בהם מצה אפילו בחמין חוץ בחמץ חוץ מבית שאור ובית חרוסת שאף על פי שלא שאף על פי שלא נשתמש בהם חמץ אלא בצונן אסור להשתמש בהם מצה בחמין אבל בצונן להניח בהם מצה אפיה מותר אבל אסור ללוש בהם וכל זה בלא הגעלה אבל על ידי הגעלה אפילו בית שאור וחרוסת מותרים אם אינם של חרס אבל לשל חרס לא מהני הגעלה ואפילו לא נשתמש בהם חמץ אלא בצונן לא ישתמש בהם מצה אפילו בצונן והאידינא נהגו עלמא דלא לאשתמושי בפסחא במאני דפחרא עתיקי (פירוש כלי חרס ישנים) (ותנור של בית החורף דינו ככלי חרס ואסור לשום שום דבר על התנור בפסח) (מהרי"ו):

כג. כלי חרס המצופין בהתוך זכוכית דינם ככלי חרס. הגה: ויש מקומות שנהגו שלא להשתמש בכלי חרס גליזאר"ט אפילו חדשים (מהרי"ל) ואין להחמיר רק במקום המנהג (תשובת מהרי"ל):

כד. כלי עץ המצופים בסממנים שקורים ברנים דינם ככלי חרס. הגה: ויש מקומות שמחמירים שלא להשתמש בכלים צבועים אפילו הן חדשים (מהרי"ל) וכן המחופין בבדיל ואין להחמיר בזה רק במקום שנהגו איסור (תשובת מהרי"ל):

כה. כל כלי השתיה בין צלוחיות בין כוסות מותרים בשטיפה בין שהם של זכוכית בין שהם של עץ בין שהם של מתכת בין שהם של חרס ואף על פי שלפעמים נותנים בהם לחם חם כיון שרוב תשמישן אינו אלא בצונן סגי בשטיפה שלא הלכו בכל כלי אלא אחר רוב תשמישו. הגה: מיהו יש מחמירים ומצריכין הגעלה וכן נוהגין ועיין לעיל סעיף ו':

כו. כלי זכוכית אפילו מכניסין לקיום ואפילו משתמש בהן בחמין אין צריכים שום הכשר שאינם בולעים ובשטיפה בעלמא סגי להו. הגה: ויש מחמירין ואומרים דכלי זכוכית אפילו הגעלה לא מהני להו וכן המנהג באשכנז ובמדינות אלו (סמ"ג ואגור). וכן כלי כסף שיש בתוכן התוך זכוכית שקורין גישמעלצ"ט אין להגעילו אבל מבחוץ אינו מדיק (תרומת הדשן סימן קל"ב):

כז. שפור ישן שצלו בו עופות בפסח מותרין אף על פי שמקודם צלו בו בשר מלוח ממלח שלא נבדק. הגה: מיהו אין להתיר

רק בדיעבד וכן הברזות שבחביות של יין נוהגין להדיחן (אגור ומהרי"ל). וכן העצים שתוחבין בהם כלי שתייה צריכין הדחה לשום בהם כלים בפסח (מהרי"ו):

סימן תנב – דין זמן הגעלת הכלים, ובו ז' סעיפים

א. יש לזהר להגעיל קודם שעה חמישית כדי שלא יצטרך לדקדק אם הכלים בני יומן או לאו (או אם יש ששים במים נגד כלי שמגעיל או לאו) (טור) וכן אם מגעיל כלים שבליעתן מועטת עם כלים שבליעתן מרובה וכן אם משהה הכלים בתוך היורה יותר מדאי ואינו משהה אותם כל כך וכן כדי שלא יצטרך לזהר שלא ינחו המים מרתחתן. הגה: אך רבים חולקים וסבירא להו דאין הגעלה מועלת כלום אם אין המים רותחים (וכן משמע מהרא"ש וסמ"ג ותרומת הדשן סימן קל"א ואגור וטור בסימן ק"ה) על כן יש לזהר אפילו קודם זמן איסורו שלא ינחו מרתחתן כל זמן שמגעיל (דברי עצמו) ושלא יכניס הכלים עד שירתיחו המים וכן כדי שלא יצטרך להגעיל היורה הגדולה שמגעילים בה תחלה וסוף. הגה: ואם לא הגעיל קודם זמן איסורו יכול להגעיל עד הפסח שאז חמץ במשהו ואינו מועיל הגעלה שחוזר ובלוע אבל מותר ללבן כלי תוך הפסח (דברי עצמו ותשובת רשב"א). וכשמגעיל קודם פסח לאחר שש צריך לזהר בכל הדברים הנזכרים שאין צריך לזהר בהם קודם שש:

ב. יש לזהר מלהגעיל כלי הבשר וכלי חלב ביחד אלא אם כן אחד מהם אינו בן יומן. (וכל שכן כלי של איסור. על כן נהגו שלא להגעיל שום כלי בן יומן):

ג. לא יניח כלים הרבה לתוך כלי ויגעילם יחד (אם נוגעים זה בזה):

ד. אם מגעיל בצבת יגלגל הכלי דאם לא כן במקום הצבת לא סליק דיקולא דמיא:

ה. אין מגעילין בחמי טבריה אפילו כלים שדינם ככלי שני מפני שאינה תולדות האור וכבולעו כך פולטו מה בולעו על ידי תולדות האור אף פולטו על ידי תולדות האור. הגה: ומיהו אם נשתמש בו רק במי טבריה מגעילו בהן (בית יוסף בשם אורחות חיים). ואין מגעילין בשום משקה רק במים מיהו בדיעבד מהני הגעלה בכל משקה (בית יוסף בשם אורחות חיים). אם הגעיל הרבה כלים ביורה עד שמרוב פליטת הכלים נעשו

המים כציר אין להגעיל עוד באותן המים (ר"ן פרק כל הבשר):

ו. כלי גדול שאינו יכול להכניסו לתוך כלי אחר מחמת גודלו עושה שפה לפיו בטיט כדי שיתמלא היטב ויגיעו המים בשפתו וממלאו מים ומרתיחו או יקח אבן רותחת או לפיד אש וישליכנו לתוכו בעודו רותח ומתוך כך ירתיחו המים יותר ויעלו על שפתו:

ז. נוהגין לשטוף הכלי במים קרים אחר הגעלה מיד:

סימן תנג – דיני החטים וטחינתם למצות, ובו ט' סעיפים

א. אלו דברים שיוצאים בהם ידי חובת מצה בחטים ובשעורים ובכוסמין ובשכולת שועל ובשיפון (והמנהג ליקח לכתחלה חטים) (מהרי"ל) אבל לא באורז ושאר מיני קטניות וגם אינם באים לידי חימוץ ומותר לעשות מהם תבשיל. הגה: ויש אוסרים (טור והגהות מיימוני פרק ה' ומדכי פרק כל שעה) והמנהג באשכנז להחמיר ואין לשנות מיהו פשוט דאין אוסרים בדיעבד אם נפלו תוך התבשיל וכן מותר להדליק בשמנים הנעשים מהם ואינן אוסרים אם נפלו לתוך התבשיל וכן מותר להשהות מיני קטניות בבית (תרומת הדשן סימן ק"ג). וזרע אקליז"א (מהרי"ל) ועני"ס אליינד"ר אינן מיני קטניות ומותר לאלכן בפסח כן נראה לי:

ב. העושה עיסה מן החטים ומן אם יש בה טעם דגן יוצא בה ידי חובתו בפסח:

ג. אם לא ביררו החטים מאכילת עכבר אין בכך כלום. הגה: וכן אם לא ביררו ממנו אותו דגן שצמח מיהו צריך לראות שאין בו כל כך שלא יהא ששים כנגדו מן ההיתר (הגהות מיימוני בשם סמ"ג ותרומת הדשן סימן קי"ד):

ד. החטים שעושים בהם מצת מצוה טוב לשמרן שלא יפלו עליהם מים משעת קצירה ולפחות משעת טחינה ובשעת הדחק מותר ליקח קמח מן השוק:

ה. האידינא אסור ללתות בין חטים בין שעורים:

ו. שקים שנותנים בהם קמח כל השנה אם רוצה ליתן בהם קמח ומכבסים אותם יפה צריכים להתיר קודם הכבוס כל התפירות שבהם בקצוות או אם הם מטולאים:

ז. כשמוליכים השקים שיש בהם קמח מהרחיים אסור להניחם על גבי בהמה

הנה מובא פאן ספר שו"תן ערוף אורח חיים מחולק ל'חודש' שמונה צמודים יום, כף יגמור כל אורח חיים מדי חודש בתדשו. ויופה ל'היות' בן עולם הבא. נא לפרסם ב'בתי' פנסיות וב'בתי' מד'שות. ובשמות. ו'לכל' החברים ו'נדיים. ל'זכות' את הרבים ל'היות' בן עולם הבא על ידי 'לימוד' ה'הכנה' בכל יום. שהוא 'תורה' ל'שמחה'! וכל המזכה את הרבים כ"א לחודש – עמוד ג זוכה ל'בנים' צדיקים!

מובטח לו שהוא מן "עולם הבא"

כל השנה הלכות בכל יום

סימן תנו – דין שיעור כמות לישת המצות, ובו ג' סעיפים

א. אין לשיין לפסח עיסה גדולה משיעור חלה שהיא מ"ג ביצים וחומש ביצה בינונים והוא עשרון וכן ישער אותה ימלא כלי מים ויערה המים ממנו לכלי אחר ואחר כך יתן בו מ"ג ביצים ויחזיר בו המים שעירה ממנו והמים שיתירו יתנם בכלי אחר והכלי המחזיק אותם הוא המדה למלאותו מקמח והמדה מחוקה ולא גדושה ושיעורה מקמח חטה מצרית תק"כ דרהם מצריים בקירוב. הגה: ולא ידחק הקמח במדה דאם כן לא ילוש יפה וטוב לומר בשעת נתינת הקמח למדה שעושה לשם מצוה (מהרי"ל):

ב. אם לש יותר משיעור זה מותר בדיעבד:

ג. אף על פי שאין מודדין קמח ביום טוב ללוש ביום טוב של פסח שאין לשיין עיסה גדולה מעשרון מותר למדוד ויש אוסרים אלא יקח באומד הדעת ולא ירבה על עשרון (והכי נהוג):

סימן תנו – דין הנחגת החלה בעיסת מצה, ובו ב' סעיפים

א. מפני שצריך לדקדק בשיעור העיסה שלא להרבות בה משום חשש חימוץ ומוטב שימעט בה לכן טוב לקרב העיסות יחד בשעת הפרשת חלה שישקו זו בזו דשמא יש בהם שלא היה בה כשיעור ואם אי אפשר להפריש חלה בעודה עיסה מפני המהירות יפרישנה אחר אפייה מיד שיתן כל המצות בסל והסל מצרפם לחלה וזהו הדרך היותר נכון. הגה: ואם היה בו שיעור חלה ושכח להפריש יפריש אחר כך ואפילו צירוף סל לא צריך ואם לקח ממקצת העיסות וממקצת לא לקח ונתערבו צריך ליקח חלה מכל אחד ואחד או ילוש עיסה אחרת ויקח ממנו גם כן על אותן שנתערבו ואם מכיר מצה אחת שחייבת בחלה נוטל ממנה על האחרות (הגהות מיימוני פרק ג' ומרדכי ריש פרק אלו עוברין ובית יוסף בשם תוספות פרק קמא דביצה):

ב. הלש עיסה ביום טוב של פסח לא יקרא שם לחלה עד שתאפה שאם יקרא לה שם אינו רשאי לאפותה ואם יניחנה כך תחמיץ ואינו רשאי לשורפה ביום טוב ואם שכח וקרא לה שם טיילנה לצונן וימנענה מלהחמיץ. הגה: ואם יש כהן קטן שלא ראה קרי או גדול שטבל לקריו מותרים לאפות החלה בשבילו (טור) ויש אומרים שאין מאכילין חלה בזמן הזה לשום כהן

במרתף שהוא קר ואם הזמן קר יניחם באויר כי המרתף הוא חם וצריך להשכים ולהכניסם לבית קודם שיזרח השמש ואפילו ביום המעונן. הגה: ואם לא הכניסם בהשכמה אם לא עמדו כל כך עד שהוחמו אינו מזיק ויותר טוב להעמידם תחת התקרה שמא ישכח להכניסם בהשכמה (בית יוסף בשם אורחות חיים). וכשמוליך המים תחת אויר הרקיע יש לכסותם (תרומת הדשן סימן קט"ו בשם סמ"ג וסמ"ק ומהרי"ק). כשחל פסח באחד בשבת יש לשאוב המים אור י"ג דהיינו בליל ה' (מרדכי סוף פרק קמא דפסחים). לכתחילה יש לשאוב מן הנהרות ולא מן הבארות (אשרי ומרדכי) אבל כשהנהרות גדולות מהפשרת שלגים וגשמים טוב יותר לשאוב מן הבארות (מהרי"ו). ואין לשפוך מים שלנו מכח מת או תקופה הנופלת (מרדכי פרק כל שעה והגהות מיימוני פרק ה') ומכל מקום טוב לכתחלה להשים בהם ברזל גם אסור לשאוב מים על ידי נכרי למצות של מצוה ואף לשאר מצות ישאב ישראל (מרדכי ומהרי" ברי"ן ומהרי"ל) אם אפשר ונהגין ליטול מים מיוחדים למצה של מצוה ונהגין ליקח כלי חרס חדשים ואין לשנות המנהג אבל בשל עץ אין להקפיד (כל בו):

ב. יש אומרים שמים המכונסין בסיסטירנ"ה מותר ללוש בהם סמוך לשאיבתן ואין להקל בדבר אם לא בשעת הדחק:

ג. אין ללוש במים חמיץ אפילו לא נתחממו אלא בחמה ולא במים הגרופים מדוד גדול שנחשתו עבה ותלוי על מקום האש ומים שבתוכו פושרים אפילו כשאין האש תחתיו ואם עבר ולש בין באלו בין במים שלא לנו אסור ויש חולקין ומתירין בלש במים שלא לנו ויש אומרים דבשוגג מותר ובשעת הדחק יש לסמוך עליהם. הגה: ואפילו בלא דחק יש להתיר אם עבר בשוגג ולש במים שלא לנו (רבינו ירוחם ובית יוסף):

ד. מים שלא לנו שנתבטלו חד כתרי במים שלנו לשיין בהם:

ה. נוהגין שלא ליתן מלח במצה ונכון הדבר (ואפילו בדיעבד יש לאסור) (מרדכי ודברי עצמו):

ו. לש המצה בקצה ושומשמיץ ובמיני תבלין כשרה כיון שיש בה טעם מצה ומכל מקום אין ליתן בה תבלין לפי שהוא חד ומחמם העיסה. הגה: ופלפלין אפילו בדיעבד אסור וכן אם נפל בה סיד (מהרי"ב):

שאיין אוכף או עור עב תחת השק. הגה: וכן יזהר לכתחלה שלא להניח הרבה שקים עם קמח זה על זה במקום שאפשר (מרדכי סוף פרק אלו עוברין):

ח. נוהגים לנקר הרחיים משום דזמנין נתנו בהם תבואה לתותה לסולת ונוהגים שקמח הראשון שנטחן אחר הניקור שומרים אותו עד לאחר הרגל. הגה: ואנשי מעשה רגילים לילך בעצמם אל מקום הרחיים לראות הם בעצמם לטחינת קמחיהם (מרדכי):

ט. צריך לטחון החטים יום או יומים לפני הלישה ואם טחנו בערב פסח יש אומרים שאסור ללוש מצה בו ביום לפי שהקמח בשעת טחינה רותח ומחמם המים והעיסה נוחה להחמיץ:

סימן תנד – באיזה מצה אינו יוצא ידי חובתו, ובו ד' סעיפים

א. אין יוצאין לא בפת סובין ולא בפת מורסן אבל לש הוא את העיסה בסובין ובמורסן שבה ויוצא בה ויוצא במצה מסלת נקיה ביותר ואין אומרים אין זה לחם עוני. הגה: וטוב לכתחלה שלא לעשות המצה רחבה יותר מדאי דהוי כאשישה (מהרי"ו):

ב. עיסת הכלבים בזמן שהרועים אוכלים ממנה יוצאים בה ואם לאו אין יוצאים בה שאין זו משומרת לשם מצה. הגה: כך הם דברי הרמב"ם אבל יש אומרים הטעם משום שאינו קרוי לחם כל זמן שאין הרועים אוכלים ממנו וכן נראה עיקר (טור יורה דעה סימן ש"ל ור"ש בפירוש דמסכת חלה פרק קמא):

ג. ליכא בזמן הזה דידע למחלט הלכך כל מין חליטה אסור:

ד. אין אדם יוצא ידי חובתו במצה גזולה במה דברים אמורים כשגזול מצה אבל אם גזול חטים או קמח ועשאו מצה יוצא בה שקנאה בשינוי ודמים לבד הוא חייב לו. (ולענין ברכה עיין לקמן ריש סימן תרמ"ט):

סימן תנה – דין מים שלנו, ובו ו' סעיפים

א. אין לשיין אלא במים שלנו בין שהם מי בורות ומעיינות בין שהם מי נהרות ושואבים אותן מבעוד יום (סמוך לבין השמשות) (דברי עצמו והגהות מיימוני פרק ה') או בין השמשות ואין לשיין בהן עד שיעבור הלילה כולה ויכולים לשאוב יום אחד לימים הרבה ואם הזמן חם יניחם

הנה מובא פאן ספר שו"תן ערוף או"ח חיים מחולקת לפרק החודש. שמונה עמודים ליום. כך יגמור כל או"ח חיים מדי חודש בתדשו. ויזכה לתינת "בן עולם הבא". נא לפרסם בכתבי פנסיות ובכתבי מדרשות. ובשמות. ויזכה לתפארת וידיים. לזכות את הרבים לתינת "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השקפה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה!" וכל המזכה את הרבים כ"א לחודש – עמוד ד זוכה לפנים צדיקים!

מובטח לו שהוא מן "עולם הבא"

כל השנה הלכות בכל יום

(מהרי"ו). יש אומרים דמותר ביום טוב ללוש פחות מכשיעור כדי לפטור עצמו מן החלה (רי"ן ריש פרק אלו עוברין):

סימן תנה – דין מצוה ללוש המצה בערב פסח, ובו סעיף אחד

א. נוהגים שלא ללוש מצת מצוה בערב פסח עד אחר שש שעות שהוא זמן הקרבת קרבן פסח ובי"ד שחל להיות בשבת לשין בערב שבת אחר שש שעות:

סימן תנט – דין מקום וסדר לישת המצות, ובו ו' סעיפים

א. אין לשין במקום השמש וכיום המעונן אסור תחת כל אויר הרקיע משום דיומא דעיבא כוליה שמשא. הגה: ועל כן נהגו לזוהר מלוש נגד החלון הפתוח אפילו אין שם שמש שמא יהיה מעונן ולא אדעתיה (תורת הדין סימן קצ"ג) וכן יש לזוהר מלהוליק המצות לתור תחת הרקיע מגולה וכן המים או הקמח (הגהות מיימוני פרק ה' בשם סמ"ק ומהרי"ו). ולא יתקרב ללוש אצל התנור מפני חום התנור:

ב. לא יניחו העיסה בלא עסק ואפילו רגע אחד וכל זמן שמתעסקים בו אפילו כל היום אינו מחמיץ ואם הניחו בלא עסק שיעור מיל הוי חמץ ושיעור מיל הוי רביעית שעה וחלק מעשרים מן השעה. הגה: ויש להחמיר למהר בענין עשיית המצות כי יש לחוש שהשהיות יצטרפו לשיעור מיל או שיהיה במקום חם שממחר להחמיץ (הגהות מיימוני פרק ה' ומרדכי פרק אלו עוברין). ואחר שנתעסקו בבצק ונתחמם בידים אם יניחוהו בלא עסק מיד יחמיץ ואם התחילו בשתי עיסות כאחד והחמיצה האחת בידוע שהחמיצה גם השנית אפילו אין רואין בה סימני חימוץ ואם החמיצה עד שיש בה סדקים אפילו לא נתערבו הסדקים זה בזה אלא אחד הולך הנה ואחד הולך הנה הוי חמץ גמור והאוכלו חייב כרת ואם אין בו סדק אלא הכסיפו (פירוש נשתנה מראיתו ללובן, ערוך) פניו כאדם שעמדו שערתיו האוכלו פטור. הגה: ואם המצה עשויה וירא שלא תבא לידי חימוץ מותר לשברה ולחזור לעשותה כדי שהעסק יבטל החימוץ מיהו טוב לזוהר לכתחלה (מהרי"ל בשם אגודה וירוקה):

ג. אם האשה שהיא לשה היא מקטפת במים לא תקטף באותם מים שמצננת בהם ידיה מפני שהם מתחממים

ומחמיצים את העיסה אלא יהא לה כלי אחר מלא מים שתקטף בו. הגה: ומיהו בעברה ולא צננה ידיה מותר (רמב"ם פרק ה'):

ד. אם לש אחר זמן איסור חמץ אלו המים עם שאר המים שרוחצים בהם העריבה לא ישפכם אלא במקום מדרון כדי שלא יתקבצו במקום אחד ויחמיץ. הגה:

והכלים שמתקנים בהם המצות והסכין שחותכין בו העיסה יגרדם תמיד בשעת עשייה שלא ידבק בהם הבצק ולאחר עשייה ידיהם וינגבם היטב לחזור ולתקן בהם פעם שנית (מהרי"ל) וזהו עדיף טפי ממה שנוהגין לגרדן כי אי אפשר לנקותן היטב על ידי גרידה והמחמיר יגרדן ואחר כך ידחן (דברי עצמו). וכיום טוב מותר לעשותו על ידי נכרי ואם אין נכרי יטילם לצונן או יתנם לתנור שיאפה הבצק שעליהם והעריבות שאפשר לתת דבר בתוכו מותר להדיח וכן כל כיוצא בזה ויש לזוהר בעריבה שלשין בה שלא יהיה בו שום גומא או סדק שלא יוכל לנקרו אחר הלישה ותחמיץ ואחר כך כשחזור ולש בו מתערב בבצק (מהרי"ל). ולא יתן העריבה על כר או כסת צמר בשעת הלישה שמחמם העריבה אבל על של עור שרי (מהרי"ו):

ה. עברה ולשה תחת השמש הפת מותרת:

ו. אם העיסה רכה לא יוסיף בה קמח אלא עושה עיסה קטנה מגיבול קשה ויערבנה עם העיסה הרכה. הגה: וירחיק המצות מהקמח כי הקמח הנדבק בהן בא אחר כך בתבשיל ומתחמץ (מרדכי ריש פרק אלו עוברין):

סימן תס – דיני מצת המצוה, ובו ז' סעיפים

א. אין לשין מצת מצוה ולא אופין אותה על ידי נכרי ולא על ידי חרש שוטה וקטן:

ב. הרא"ש היה משתדל במצת מצוה ועומד על עשייתם ומזרז העוסקים ומסייע בהן בעריכתן וכן ראוי לכל אדם לעשות להטפל הוא בעצמו במצוה:

ג. הלש אחר זמן איסור חמץ יאמר בשעת לישא כל פירורים שיפלו בשעת לישא ועריכה וכן בצק הנדבק בכלים אני מבטל אותם כדי שנמצא שמבטלן קודם חימוצן:

ד. אין עושיין סריקין המצויירין דהיינו לצייר בפת כמין חיה ועוף אבל כל מה שעושים אותו במסרק כדי שלא יתפח וכן מה שמנקבין המצות מותר ומכל מקום טוב למהר לעשותן שלא להשהות

בהן. הגה: ויש לעשות המצות ריקין ולא פת עבה כשאר לחם כי אין הרקיקין ממהרים להחמיץ:

ה. אין עושיין בפסח פת עבה טפח:

ו. אין להקל במה שהחמירו הקדמונים שלא לעשות פאנדי"ש או פלאדוני"ש:

ז. אין ליתן ביצים שלמים במצה שתאפה עמהם:

סימן תסא – דיני אפיות המצה, ובו ח' סעיפים

א. תנור שאופים בו חמץ צריך לזוהר כשיסיקוהו כדי לאפות בו מצה שילכו הגחלים על פני כולו ואין די לו בלהבה דכמו שבוילע על ידי גחלים כך פולט על ידי גחלים ושיהו ניצוצות נתזין ממנו הילכך אם הסיקוהו כמה פעמים קודם הפסח אינו מספיק אלא אם כן כיון להתירו לצורך פסח כי שמא לא הלכו הגחלים על פני כולו כל זמן שלא כיון לכך ויש נוהגים להטיל בו קרקע חדש כדי שלא יצטרכו היסק ומנהג יפה הוא. הגה: וכשיכשירו על ידי היסק טוב וישר הוא לחזור ולהסיק לצורך האפייה ולא לעשות הכל בהיסק אחד (תשובת מהרי"ם):

ב. טפקא (פירוש אחד מן הרעפים שמכסין בהם הגג, קופ"י בלע"ו) של חרס חדשה לא שנא הסיקה מבפנים או מבחוץ מותר כיון שהאור שולט תחתיה אף על פי שאין שלהבת עולה על גבה מרתח רתח והפת נאפית מיד ואינה באה לידי חימוץ אבל צריך להסיק תחלה בין תנור בין כוביא בין באלפס בלא מים בין בקרקע אבל להדביקו תחלה ואחר כך להסיק יש אוסרים וטוב לזוהר ויש מי שאומר שראוי למחות שלא יעשו חרות ברמץ (פירוש אפר חם, צינורוני בלע"ז):

ג. מצה שנאפית עד שאם פורסין אותה אין חוטין נמשכים ממנה יוצאים בה. הגה: ויש לזוהר שלא ללקחה מן התנור קודם לכן (דברי עצמו) ולהחזירה כי תוכל לבוא לידי חימוץ (מהרי"ל):

ד. יוצא אדם במצה שרויה והוא שלא נימוחה אבל אם בשלה אינו יוצא בה:

ה. אם אפו חמץ עם מצה לא נאסרה אלא אם כן נגעה בחמץ ונטל ממקום שנגעה כדי נטילת מקום והשאר מותר. הגה: מצה שנתכפלה בתנור ודבוקה עד שאין שולט שם האש אוסרים אותה תוך הפסח אבל שאר מצות שבתנור מותרים וקודם פסח

הנה מובא פאן ספר שו"ת ערוך אורח חיים מחולק לפי החודש. שמונה עמודים ימים. כך יגמור כל אורח חיים מדי חודש בתדשו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם גפתי פנסיות ובקפתי מדרשות. ובשמחות. ויכלל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הש"ס" בכל יום. שהוא "תורה לשמה"!
זכר המזכה את הרבים כיא לחודש – עמוד ה זוכה לפנים צדיקים!

אין לאסור רק מקום הדבוק (תרומת הדשן סימן קנ"ז ופסקיו סימן קמ"ה). מצה נפוחה באמצעותה אסורה אבל עלה עליה קרום כדרך שעולה על הפת בשעת אפייה מותרת (מהרי"ל). אם שני מצות שוככות זו על זו בתנור קודם אפייתן אסורים דהוי כמצה כפולה (מהרי"ט). וכן יש ליזהר שלא יגעו זה בזה בתנור בעודן לחין כי אין האור שולט במקום נגיעתן ובאים לידי חימוץ (בית יוסף בשם אורחות חיים):

סימן תסב – דין מי פירות אם מחמיצין, ובו ז' סעיפים

א. מי פירות בלא מים אין מחמיצין כלל ומותר לאכול בפסח מצה שנילושה במי פירות אפילו שהתה כל היום אבל אין יוצא בה ידי חובתו מפני שהיא מצה עשירה וקרא כתיב לחם עוני:

ב. מי פירות עם מים ממהרים להחמיץ יותר משאר עיסה הלכך אין ללוש בהם ואם לש בהם יאפה מיד:

ג. מותר ללוש ביין אף על פי שאי אפשר לו בלא טיפת מים שנופלת בשעת הבציר ואף לכתחלה רגילים ליתן מים בשעת הבציר כדי להתיר נצוק ואף על פי כן אין לחוש להם הואיל וכבר נתבטלו המים ביין קודם שלשו העיסה:

ד. מי ביצים ושאר משקים כולם הוו בכלל מי פירות. הגה: ובמדינות אלו אין נוהגין ללוש במי פירות ואפילו לקטף המצות אין נוהגין רק לאחר אפייתן בעודן חמין ואין לשנות אם לא בשעת הדחק לצרכי חולה או זקן הצריך לזה:

ה. הלש עיסה במי פירות טוב לעשותה פחות משיעור עשרון כדי שלא תתחייב בחלה:

ו. חטה שנמצאת בדבש או ביין וחומץ מותר ובלבד שלא נתערב בהם מים:

ז. יש לברר המלח קודם פסח מחטים שלא יהיו בתוכו כי כשהמלח מתלחלח הוא נכנס מעט מעט בחטים ומתחמץ:

סימן תסג – אם מותר לחרוך שני שבלים יחד, ודיני כרמל, ובו ג' סעיפים
א. מותר לחרוך שני שבלים ביחד ולא חיישינן שמא יצאו מים מאחת לחברתה שהם מי פירות ואינם מחמיצים:

ב. ותיקא שהוא תבשיל העשוי משמן ומלח עם קמח מותר והוא שלא יהא בו מים.

הגה: ולדידן שנוהגים להחמיר במי פירות גם זה אסור:

ג. כרמל שמהבהבין אותו באור וטוחנין אותו אין מבשלים הקמח שלו במים שמא לא נקלה באור יפה ונמצא מחמיץ כשמבשלים אותו וכן כשמוללין הקדירות החדשות (פירוש שנתנים קמח לתוך המאכל להקפות) אין מבשלים בהם אלא מצה אפויה שחזרו וטחנו אותה:

סימן תסד – חרדל שנתערב בתוכו קמח, ובו סעיף אחד

א. חרדל או שאר מיני טיבול שיש בהם מים אין נותנין בהם קמח ואם נתן לתוך החרדל יאכל מיד ולא ישהנו שמא יחמיץ ובשאר מיני טיבולין כיון שאינם חדין כמו חרדל ודאי החמיץ וצריך לשרפו אם הוא אחר זמן איסור חמץ.

הגה: והמנהג שלא לאכול חרדל כלל בפסח אפילו נתערב קודם פסח דהוי כמיני קטניות שנוהגין בו איסור (הגהות מיימוני ריש פרק ה' ותרומת הדשן סימן קי"ב):

סימן תסה – דיני מורסן בפסח, ובו ג' סעיפים

א. אין שורין מורסן לתרנגולים בשום פנים ולא חולטין. הגה: וכשנותנים להם שעורים או חטים לאכול יזהר שלא להשליכם במקום לח שיבואו לידי חימוץ (מהרי"ט):

ב. אין האשה שפה מורסן על בשרה אפילו יבש:

ג. אם שפשפו מורסן באווז לח ממים יש מי שאומר שהאווז אסור. הגה: והכי נהוג לענין איסור חמץ שהוא במשהו ויש ליזהר שלא להבהב העופות בקשין שמא יהיו שם חטים או דגן מחומץ ויתן טעם בעופות בשעת ההבהוב:

סימן תסו – אם הרוק ומי רגלים ודומיו מחמיצים, ובו ו' סעיפים

א. לא ילעוס אדם חטים ויתן על גבי מכתו מפני שהן מחמיצות שהרוק מחמיץ:

ב. הנותן שעורים לבהמתו ומצא בהם ריר צריך לבערם. הגה: אבל בסתם אין לחוש הואיל וכבר בטל (דברי עצמו). ויש מחמירין לבער כל הנותן מן הבהמה אף על פי שאין רואה עליו ריר (מרדכי ריש פרק אלו עוברין בשם הרוקח):

ג. שק מלא קמח שנתלחלח מזיעת החומה מותר ויש אוסרים:

ד. נפלו מים על קמח או נתלחלח השק יאחו בידו כל המקום המלוכלח בשק עד שיריק כל הקמח שבשק ואם אי אפשר לעשות כן ירקד הקמח והשאר מותר ודוקא כל זמן שהוא מלוכלח אבל אם נתייבש הלחלוהית לא מהני ריקוד דמיפרך ומתערב עם השאר ואסור לאכלו בפסח אלא ירקדנו וישמרנו עד אחר הפסח ואם נתייבש בפסח אסור להשהותו:

ה. הטל מחמיץ וכן מי רגלים ומי הפה והחוטם והעיין והאוזן (אבל דם) (רבינו ירוחם) וחלב וזיעת אדם אינו מחמיץ (טור):

ו. קמח שנפל עליו דלף אפילו כל היום אינו בא לידי חימוץ והוא שיהיה הדלף טורד בלי הפסק ויאפנו מיד לכשיפסיק ואם הוא מסופק אם הדלף טורד אם לאו אסור:

סימן תסז – דין חטים שנפל עליהם מים, ותבשיל שנמצא לתוכו חטה, ובו ט"ז סעיפים

א. דגן שנטבע בנהר או שנפל עליו מים כשם שאסור לאכלו כך אסור לקיימו אלא מוכרו לישראל ומודיעו כדי שיאכלנו קודם הפסח ואם מכרו לעכו"ם קודם הפסח מוכר מעט לכל אחד ואחד כדי שיכלה קודם הפסח שמא יחזור הנכרי וימכרו לישראל:

ב. דגן זה שנטבע בנהר או שנפלו עליו מים אף על פי שלא נתבקע אסור דכיון דמינח נייחי אתי לידי חימוץ. הגה: ולכן יש ליזהר שלא יבואו מים או גשמים מזלפים על החטים כי אז אפילו לא נתבקעו אסורות ודגן שהיה מונח בעלייה וירדו גשמים דרך הגג בקצת המקומות ונתלחלחו אותן שנתלחלחו אסורות אבל שאר מקומות מותר להשהותן מכת ספק ספיקא שמא לא ירדו עליהם גשמים ואם תמצי לומר ירדו שמא לא נתחמצו אבל לאכלן בפסח אסור ולא מהני ספק ספיקא (אגור וכל בו):

ג. חטים שבאו בספינה אם הם יבשות וקשות ולא נשתנה מראיהן אחזוקי איסורא לא מחזקינן:

ד. שנה שרבו גשמים וירדו על ערימות שבשדות עד שהיו קצת מהשבלים שעל הערימות מעלים צמחים אין חוששין לסתם חטים של אותה שנה:

הנה מובא פאן ספר שו"ת ערוך אורח חיים מחולק לפרקים החודש. שמונה עמודים ליום. כך יגמור כל אורח חיים מדי חודש בתדשו. ויפנה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם בכתבי פנסיות ובכתבי מדרשות. ובשמחות. ויכלל החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השקפה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה" וכל המזכה את הרבים כ"א לחודש – עמוד וזכה לבנים צדיקים!

ה. דגן שבמחבר שנתייבש לגמרי ואינו צריך ליניקה כמאן דמנח בכדא דמי ומקבל חימוץ אם ירדו עליו גשמים:

ו. חטים שנמצאו בהם מבוקעות אותן שאין מבוקעות מותרות מפני שהדבר מצוי שבשעת גשמים עליונות הגדיש ותחתיותו מתחמץ ומתבקע ואין המים נוגעים באמצעותו כלל:

ז. ישראל שיש לו בורות מלאים חטים וחושש שמא יש בקרקעית הבור ובקירותיו חטים מבוקעים מלחות הבור והארץ בביטול בעלמא סגי (ועיין לעיל סימן תל"ו סעיף א')

ח. דבש של נכרי אין מחזיקין בו איסור ואוכלים אותו בפסח. הגה: מיהו יש מחמירין (מרדכי פרק כל שעה והגהות מיימוני פרק ד). והמנהג במדינות אלו שלא לאכול דבש רק אותו שמביאים בחביות מן הכוורת שעושים ממנו משקה שקורין מע"ד. ותאנים יבשים וענבים יבשים שקורין רוזינו"ג גדולים או קטנים תלויים במנהג המקומות כי יש מחמירין שלא לאכלן ויש מקלין ולכן נהגו במדינות אלו להחמיר שלא לאכול שום פירות יבשים אם לא שידוע שנתייבשו בדרך שאין לחוש לחמץ וצוקר אסור לאכלו ואפילו להשהותו אסור (תרומת הרשן סימן קי"ד). וביום טוב האחרון אוכלין פירות יבשים וצוק"ר קנדי"ל שאין בו חשש חימוץ (מהרי"ל). והמנהג במדינות אלו שלא לאכול כרכום שקורין זפרי"ן או נעגלי"ך (מהרי"ל). מיהו אינן אוסרין תערובתן וכן נראה לי:

ט. תבשיל שנתבשל ונמצאו בו שעורים או חטים אם נתבקעו ממש הרי כל התבשיל אסור ואם לא נתבקעו ממש התבשיל מותר. הגה: ואין המנהג כן אלא אוסרים הכל במשהו אפילו לא נתבקעו. ואותם חטים או שעורים שורפים אותם:

י. תרנגולת מבושלת שנמצא בה בפסח חטה מבוקעת מותר למוכרה לנכרי שאינה נמכרת יותר ביוקר בשביל החטה שנמצאת בתוכה. הגה: ובמדינות אלו נוהגין לשרוף הכל (ועיין לעיל סימן תמ"ז סעיף ג'). ואם נמצאת ביום שמיני של פסח מותר להשהותה עד אחר הפסח:

יא. אם נמצאת חטה בקועה בעיסה או במצה אפוייה יסיר ממנה כדי נטילת מקום והשאר מותר ויש מי שאוסר כל העיסה או אותה מצה וראוי לחוש לדבריו אם לא במקום הפסד מרובה או בשעת

הדחק. הגה: וכן נוהגין תוך הפסח לאסור אותה מצה שנמצא בה החטה ומתירין את האחרות בין שנמצא בה אפוייה או חיה ואמרינן כאן נמצאת כאן היתה ואם נמצאת בעיסה אוסרין כל העיסה ודוקא תוך הפסח אבל קודם הפסח אין אוסרין רק כדי נטילה והכי נהוג:

יב. אם מלגו (פירוש שהרתיחוהו במים להעביר הנוצה) תרנגולת ואחר כך מצאו במים גרעין חטה בקועה אסורה התרנגולת ואם נמצאת חטה בקועה או לחם חמץ בכלי של מים ואין בו כדי ליתן טעם שהמים צוננים ובישלו באותם מים תבשיל או לשו עיסה מותר ויש מי שאוסר אם הוא בתוך הפסח. הגה: ויש מי שמתיר אפילו במליגת תרנגולים משום דאמרינן שמא אחר כך נפלה לשם (תולדות אדם ותוה נתיב ה' מחלק ו' ומהרי"ב) ויש מי שאוסר בשאר בשר ומתיר בתרנגולת מכח ספק ספיקא (מרדכי פרק כל שעה) ולענין מנהג נראה לאסור בשאר בשר או בחטה שלימה אפילו בתרנגולת ודוקא אם נמלגו תרנגולים דהיינו שהיו המים חמין אבל אם היו צוננים ושרו שם התרנגולים אין לאסור מספיקא ובמקום דאיכא למימר שמא נתעכלה החטה בתרנגולת כגון שהיא שבורה (מהרי"ב) אפילו במליגה יש להתיר מכח ספק ספיקא מיהו אם נתערבו התערובות ויש הפסד מרובה ומניעת שמחת יום טוב יש להקל בכל זה בספיקת איסור דרבנן שהוא משהו ויש להתיר שאר תבשילין שיש בהן תערובת מאותו תבשיל של הבשר שנשרה במים או נמלג כך נראה לי:

יג. אם הגעילו יורה מחומצת בת יומא וירדו המים (המחומצים) לבור בתוך הפסח אסור לשתות מימיו בפסח בשביל שנתערבו:

יד. אם נמצאת חטה מבוקעת בתרנגולת קודם מליחה די בשטיפה ואם אחר מליחה די בקליפה ויש מחמירים לומר שמעמיק כל סביבותיה וחותר ומשליך ואם נמלחו עמה תרנגולות אחרות קולף את כולם. הגה: ויש מחמירים לאסור כל מה שנמלח ביחד אבל העיקר לאסור אותה חתיכה כולה שנמצא החטה עליה ולהתיר האחרות על ידי קליפה קצת ואם רוצה ויכול למכור הכל לנכרי כמו שנתבאר סימן תמ"ז סעיף א' אף על גב דאין נוהגין כן בשאר תערובות חמץ כן נראה לי:

טו. תרנגולת צלוייה שנמצאת בה חטה מבוקעת בתוך הפסח חותרך מקום פיעפועו לפי אומד הדעת ויש אוסרים את כולה לפי שכשמהפכים השפוד מתפשט הטעם בכל התרנגולת וכן יש מי שאוסר כל התרנגולות הצלויות עמה באותו שפוד הנוגעות זו בזו כי על ידי היפוך השפוד מתפשט מזו לזו:

טז. חטה או שעורה שנמצאת בזפק העוף לאחר שהכהו אותו העוף מותר והחטה והשעורה צריך לשורפם דלא חשיבי כמעוכלים:

סימן תסח – שלא לעשות מלאכה בערב פסח אחר הצות, ובו י' סעיפים

א. העושה מלאכה בערב פסח מחצות ולמעלה משמתין אותו ואפילו לעשות כחנם אסור ויש מי שאוסר אפילו על ידי נכרי ויש מי שמתיר (וכן הוא המנהג):

ב. במה דברים אמורים כשעושה מלאכה להשתכר (או כחנם והוא מלאכה גמורה לתפור בגדים ממש) (בית יוסף) אבל מתקן הוא כליו ליום טוב וכן מי שכותב ספרים לעצמו דרך לימודו מותר:

ג. קודם חצות מקום שנהגו לעשות מלאכה עושים מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין. הגה: ולדידן מקום שנהגו שלא לעשות (מהרי"ו). ודוקא מלאכות גמורות אבל שאר מלאכות אפילו מנהג ליכא (מהרי"ב):

ד. ההולך ממקום שעושים למקום שאין עושים לא יעשה בישוב מפני המחלוקת אבל עושה הוא במדבר וההולך ממקום שאין עושים למקום שעושים לא יעשה ונותנים עליו חומרי מקום שיצא משם וחומרי מקום שהלך לשם ואף על פי כן לא יתראה בפניהם שהוא בטל מפני איסור לעולם אל ישנה אדם מפני המחלוקת: וכן מי שדעתו לחזור למקומו נוהג כאנשי מקומו בין להקל בין להחמיר והוא שלא יתראה בפני אנשי המקום שהוא בו מפני המחלוקת:

ה. אפילו במקום שנהגו לעשות לא יתחיל בתחלה מלאכה בארבע עשר אף על פי שהוא יכול לגמרה קודם חצות אלא שלשה אומניות בלבד הם שמתחילים בהם במקום שנהגו לעשות ועושין עד חצות ואלו הם החייטים והספרים והכותבים אבל שאר אומניות אם התחיל בהם קודם ארבעה עשר הוא שיגמור עד חצות. הגה: ויש מקלין לומר ששלשה

הנה מובא פאן ספר שו"ת ערוף אורח חיים מחולק לפרקים תחודש. שמונה עמודים ליום. כך יגמור כל אורח חיים מדי חודש בתדשו. וזוהי התיית "בן עולם הבא". נא לפרסם בכתבי פנסיות ובכתבי מדרשות. ובשמות. וז"ל החברים וידידים. לזכות את הרבים לתיית "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הקב"ה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה"!
זכר המזכה את הרבים כ"א לחודש – עמוד ז' זוכה לפרנס צדיקים!

אומניות הנזכרים מתחילין ועושין עד חצות אפילו במקום שנהגו שלא לעשות ואם התחיל מבעוד יום בשאר אומניות והוא לצורך המועד עושין עד חצות והכי נהוג (טור בשם הרא"ש):

1. מושיבין שובכין לתרנגולים בארבעה עשר דהיינו לתקן מקום שיעמדו התרנגולים והתרנגולות:

2. תרנגולת שישבה על הביצים שלשה ימים או יותר ומתה מושיבין אחרת תחתיה כדי שלא יפסידו הביצים:

3. גורפין (פירוש מוציאין במגרפה והוא כלי מיוחד לכך) ובל מתחת רגלי בהמה:

4. הזבל שבחצר לא יוציאנו אלא יסלקנו לצדדים ואם נתרבה בחצר יוציאנו לאשפה:

5. מולכים ומביאים כלים מבית האומן כל היום אף על פי שאינם לצורך המועד. הגה: ונהגו שלא להקזיז דם בשום ערב יום טוב ואין לשנות (כל בו בשם מהרי"ו):

סימן תס"ט – שלא ליחד בשר לפסח, ובו סעיף אחר

א. אסור לומר על שום בהמה בין חיה בין שחוטא בשר זה לפסח לפי שנראה שהקדישו מחיים לקרבן פסח ונמצא אוכל קדשים בחוץ אלא יאמר בשר זה ליום טוב. הגה: הגה: וגדי מקולס (פירוש שלם

על ראשו ועל כרעיו ועל קרבו) אף על פי שלא פירש ואמר בשר זה לפסח אסור לעשותו (טור) כדלקמן ריש סימן תע"ו. אבל מותר לומר חטים אלו לפסח:

סימן תע – שהבכורות מתענין בערב פסח, ובו ג' סעיפים

א. הבכורות מתענין בערב פסח בין בכור מאב בין בכור מאם ויש מי שאומר שאפילו נקבה בכורה מתענה (ואין המנהג כן) (מהרי"ל):

ב. אם חל ערב פסח בשבת יש אומרים שמתענים הבכורות ביום ה' ויש אומרים שאינם מתענים כלל. הגה: אבל יש לנהוג כסבא הראשונה ונהגין כשהאב בכור האם מתענה תחת בנה הבכור כשעדיין קטן ואם אין האב בכור הוא מתענה בעד בנו עד שיגדל:

ג. האיסטניס מתענה בערב פסח כדי שיאכל מצה לתיאבון:

סימן תע"א – בערב פסח אחר שעה עשירית אסור לאכול פת, ובו ג' סעיפים

א. אסור לאכול פת משעה עשירית ולמעלה כדי שיאכל מצה לתיאבון אבל אוכל מעט פירות או ירקות אבל לא ימלא כריסו מהם (ואם הוא איסטניס שאפילו אוכל מעט מזיק לו באכילתו הכל אסור) (רבינו ירוחם). ויין מעט לא ישתה משום

דמיסעד סעידי אבל אם רצה לשתות יין הרבה שותה מפני שכשהוא שותה הרבה גורר תאות המאכל:

ב. וקודם שעה עשירית מותר לאכול מצה

עשירה. הגה: אבל מצה שיוצאין בה בלילה אסורים לאכול כל יום ארבעה עשר (ר"ן פרק אלו עוברין בשם הרמב"ם והמגיד פרק ו'). וקטן שאינו יודע מה שמספרים בלילה מיציאת מצרים מותר להאכילו (תורת אדם וחוה נתיב ה') ויש נוהגין שלא לאכול חזרת בערב פסח כדי לאכול מרור לתיאבון (תולדות אדם וחוה נתיב ה') חלק ג') וכן ביום ראשון של פסח כדי לאכול בליל שני לתיאבון וכן נוהגין קצת למעט באכילת מצה ביום ראשון מהאי טעמא (כל בו). ויש מחמירין עוד שלא לאכול פירות כדי לאכול החרוסת לתיאבון ואין לחוש למנהג ההוא ויש מחמירין שלא לפרר או לשבור המצות בערב פסח שלא לבוא לאכול מהם (מהרי"ו) ואין לחוש גם לזה. מצה שנאפה כתקנה ואחר כך נתפררה ונילושה ביין ושמן אינה נקראת מצה עשירה ואסורה לאכלה בערב פסח (מהרי"ו):

ג. אם התחיל לאכול קודם שעה עשירית ומשכה סעודתו עד הלילה דינו כמו בשבתות ושאר ימים טובים שנתבאר סימן רע"א סעיף ו'. (ומצוה לרחוץ ולגלח בערב יום טוב וללבוש בגדים נאים כמו בשבת ועיין לעיל סימן ר"ס ורס"ב):

ראה את אשר לפניך לוח חדשי מסודר וערוך על כל סדר השולחן ערוך אורח חיים בכדי שיוכלו ללמוד ולהשלים את כל השולחן ערוך אורח חיים מחבר עם רמ"א במשך חודש זהו דבר השווה לכל נפש

**בני תורה – בעלי בתים – בחורים
אשר צמאה נפשם לדבר ה' זו הלכה!**

במשך שעה וחצי בכל יום מסיימים משך החודש כל הלכות אורח חיים הנוגעים בכל יום וחובה על כל אחד לידע הלכות אלו על בורים!

ממלא כל שעות הפנאי כמאמר הכתוב: "והגית בו יומם ולילה"!

ההלכות מחולקים לכל יום, ויכולים לחלקם למשך היום, באופן שאינו מפריע שיעורים אחרים!

**במשך הזמן מרגישים נועם מתיקות התורה ויערב מנופת צוף וכל טעם!
ואם לא עכשיו אימתי?**

טעמו וראו כי טוב ה'!

הנה מובא פה ספר שולחן ערוך אורח חיים מחולק לכל החודש. שמונה עמודים ליום. כך יגמור כל אורח חיים מדי חודש בתוך שלושה ימים. ויזכה להיות "בן עולם הבא". נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. ובשמחות. וליכלת החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "השולחן" בכל יום. שהוא "תורה לשמה"!
וכל המזכה את הרבים כ"א לחודש – עמוד ה' זוכה לבנים צדיקים!

